

[Fuglsang.]

tal, hvor de fra at være 17,9 mia rubler i 1973 og 17,4 mia rubler i 1975 i 1977 falder til 17,2 mia rubler. Udtrykt i procentandele af det samlede budget: fra 9,8 pct. i 1973 og 8,4 pct. i 1975 til 7,2 pct. i 1977, altså kun godt det halve af de 13 pct., som man bl. a. fik en fremskridtstaler til at påstå ved dette forslags første behandling.

Under samme første behandling udtrykte forsvarsministeren tilsyneladende oprigtig forbavelse over, at jeg kunne få mig til at betegne NATO som aggressiv. I mellemtiden har man formentlig fået tid til at læse redegørelsen fra vores Washingtonambassade bl. a. om de 443 mill. dollars, der for 1978 er afsat til forskning og udvikling af det nye B-1 bombefly. Man har foreløbig bestilt 7 af dette til en samlet spotpris af 1,7 mia dollars eller ca. 1½ mia kr. pr. stk. Jeg føler mig sikker på, at ingen af forsvarsministerens militærekspertes vil kunne få sig selv til at betegne dette avancerede bombefly som et forsvarsvåben. Derfor mødte det også en så voldsom modstand i den amerikanske kongres, men også her viste rustningsindustrien og dens penge sig altså som de stærkeste.

Det samme som med B-1 gælder for en række andre af de våbentyper, der omtales, bl. a. bevillingerne til MX-missilet, som steg fra 69 mill. dollars til 294 mill. dollars samtidig med, at der udvikles nye typer af denne våbenart. I øvrigt lægger selv USA ikke skjul på, at dets militærpolitik er et middel i dets almindelige politik til at opnå, hvad man kalder dets globale økonomiske mål. På side 3 i nævnte redegørelse hedder det:

»Kortsigtede mål og taktiske hensyn i udenrigspolitikken bør ikke øve direkte indflydelse på USAs forsvarsindsats. De militære styrker udgør imidlertid sammen med diplomatiske, økonomiske og andre midler et sæt instrumenter, der kan benyttes til opnåelse af udenrigspolitiske mål.«

Når jeg bl. a. på den baggrund ser ud over de socialdemokratiske pladser, kan jeg ikke lade være med at spørge mig selv: mon de pionerer, som på et klart antimilitaristisk og antikapitalistisk grundlag gennem opofrende slid skabte det store parti, selv i deres vildeste fantasi har forestillet sig det resultat af deres arbejde, som vi kan aflæse i betænkningen, nemlig:

»Et flertal (socialdemokratiets, venstres, det konservative folkepartis, centrum-demokrater-

nes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller forslaget til vedtagelse uændret.«

Jeg har ved passende lejligheder ikke kunnet undgå at bemærke glæden over NATOs angivelige popularitet i den danske befolkning, herunder angiveligt også i arbejderklassen. Men ingen og heller ingen Gallup skal få mig til at tro, at danske arbejdere virkelig foretrækker fly for skoler og børnehaver, at danske bygningsarbejdere ikke hellere vil bygge boliger end kaserner og militære anlæg, at dansk kultur ikke forsøres bedre f. eks. af Det kgl. Teater end af en tankkolonne, at den danske befolkning ikke skulle ønske smør for kanoner og krigsskibe. Jeg vægrer mig ved at tro det, vægrer mig ved at tro og affinde mig med den tanke, at 2 verdenskriges ødelæggelser og døds-ofre skulle være forgæves, 2 krige, om hver af hvilke man sagde, den skulle blive den sidste. Jeg vægrer mig ved at tro, at folket skulle have glemt, at rustninger aldrig fremmer fredens sag, at rustningsindustrien ikke ønsker afspænding, men det modsatte, og at den altid har søgt at fremme sine mål med alle midler, bl. a. bestikkelse, hvad skandalerne omkring CIA vidner om. Der er meget, der tyder på, at heller ikke NATOs og forsvarsforligets venner er alt for stærke i troen. Det vidner hele deres opræden og argumentation om og deres bestræbelser for i den almindelige politiske debat at snakke uden om, hvor vigtig og dyr forsvarspolitikken er, og hvad den indebærer. Hvorfor har forsvarsministeren så svært ved at forklare og redegøre for sin mening om, hvilke forsvarsmæssige opgaver USA-fly havde at løse i den civile luftkorridor nord for Gotland. Kan det tænkes at være rigtigt, at han ønsker at tale mindst muligt om den slags affærer, bl. a. fordi det kunne danne lidt pinlig baggrund, nu da ministeren drejer os over til at blive positive over for USAs tanker om mere og dyrere overvågning fra luften.

Jeg vægrer mig også ved at tro, når man taler om menneskeret og frihed, at man virkelig mener det, når man blot taler om de socialistiske lande, men ikke på samme måde om de vesttyske systemkritikere, som rammes af Berufsverbot, eller om de tillidsmænd, som i Danmark rammes af arbejdsgivernes måde at håndhæve deres eneret til at lede og fordele arbejdet på.

Der er også lyspunkter i betænkningen; jeg tænker her bl. a. på det radikale mindretal, der